

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ САПАРЕВА БАНЯ

2650 гр. Сапарева баня, ул. "Германиев" №1, телефони : 0707/ 2- 23 65 ; e-mail : obc_sbanya@abv.bg

ДО:

Комисия по регионална политика,
благоустройство и местно самоуправление
Народно събрание на Република България
Адрес: 51_krpbms@parliament.bg

ДО:

Комисия по околната среда и водите
Народно събрание на Република България
Адрес: 51_kosv@parliament.bg

ДО:

Комисия по конституционни и правни въпроси
Народно събрание на Република България
Адрес: 51_kkpv@parliament.bg

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

ОТНОСНО: Проект на Закон за водоснабдяването и канализацията със
сигнатура 51-502-01-38, дата на постъпване в НС 25.07.2025г., приет на първо четене
от НС на 22.10.2025г. /за второ четене/;

ОТ: ОБЩИНСКИ СЪВЕТ САПАРЕВА БАНЯ представляван на основание
чл.25, т.6 от ЗМСМА от КОСТАДИН ИВАНОВ НИКОЛОВ – Председател, Адрес за
кореспонденция: гр. Сапарева баня 2650, общ. Сапарева баня, обл. Кюстендил, ул.
"Германиев" №1;

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

Представяме на Вашето внимание предложение за промени при разглеждането на
второ четене в Народното събрание на Република България на Проект на Закон за
водоснабдяването и канализацията със сигнатура 51-502-01-38, дата на постъпване в НС
25.07.2025г., приет на първо четене от НС на 22.10.2025г., както следва:

1. Чл.4 да има следния текст:

(1) За целите на управлението, изграждането, стопанисването, поддържането и
експлоатацията на ВиК системите и за предоставянето на ВиК услугите територията на
страната се разделя на обособени територии.

(2) Границите на обособената територия могат да се променят в зависимост от присъединяването или отпадането на общини от нея.

(3) Решенията за промяна на границите на обособената територия се приемат от общото събрание на асоциацията по ВиК или от общинския съвет.

(4) Обособената територия прекратява съществуването си, когато общините в нея се присъединят към друга обособена територия.

(5) Решението за прекратяване на съществуването на обособената територия и за присъединяването на общини от нея към друга обособена територия се приема от общото събрание на асоциацията по ВиК или от общинския съвет.

2. В чл.11, ал.1 да се измени, като придобие следното съдържание:

Чл.11. Общинският съвет:

1. приема програма за развитието на водоснабдяването и канализацията на територията на общината в съответствие с Плановите за управление на речните басейни, Стратегията за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията, плана за интегрирано развитие на общината и програмата за реализирането му, с регионалния генерален план на ВиК системите и съоръженията на обособената територия и генералните планове на агломерации над 10 000 е. ж. на ВиК системите и съоръженията;

2. приема програма за реструктуриране на търговските дружества - ВиК оператори, в които общината е едноличен собственик на капитала;

3. приема и предлага за одобряване от съответните общи събрания на търговските дружества - ВиК оператори, с общинско участие в капитала, програми за реструктурирането им;

4. одобрява договорите за възлагане и за контрол на управлението на търговските дружества - ВиК оператори, в които общината е едноличен собственик на капитала;

5. изразява становище по разработените от ВиК операторите бизнес планове;

6. определя представители на общината в органите за управление на търговските дружества - ВиК оператори, с общинско участие в капитала;

7. определя представител на общината в съответната асоциация по ВиК и съгласува мандата му;

8. отговаря за координирането на управлението на ВиК системите и съоръженията на обособената територия в предвидените в закона случаи.

9. определя основните показатели за дейността на ВиК операторите по т. 4 и за развитието им в съответствие с одобрените от КЕВР бизнес планове, контролира изпълнението им и го отчита пред общинския съвет;

(2) Кметът на общината:

1. разработва и предлага за одобрение от общинския съвет програмите по ал. 1, т. 1 и 2;

2. осъществява координацията по подготовката и реализацията на проектите за ВиК инфраструктура, които се реализират с безвъзмездна помощ чрез оперативните програми, финансирани от Кохезионния и Структурните фондове на Европейския съюз;

3. предлага в общите и подробните устройствени планове мероприятията, необходими за развитието на водоснабдяването и канализацията в общината, в съответствие с регионалните генерални планове и генералните планове на агломерациите над 10 000 е. ж.;

4. сключва договорите за възлагане на управлението на търговските дружества - ВиК оператори, в които общината е едноличен собственик, или когато е собственик на над 50 на сто от капитала, ако е оправомощен от общото им събрание;

5. участва като представител на общината в съответната асоциация по ВиК;

6. осъществява контрол в предвидените от закона случаи.

3. В чл.13, ал.3 думите „територията на съответната административна област“ да се замени с думите „обособената територия“.

4. В чл.14, ал.1, т.1 думите „територията на съответната административна област“ да се замени с думите „обособената територия“.

5. В чл.19, ал.1 да се измени, като придобие следния текст: „ВиК системите или части от тях - публична собственост на държавата и общините членуващи в асоциациите по ВиК, се предават от собствениците за управление със съответните документи на асоциацията по ВиК“.

6. В чл.21, ал.2 да отпадат думите „доколкото с този закон не е предвидено друго“

7. Чл.22, ал.2 да се измени, като придобие следното съдържание:

„Чл.22, ал.2 Публична държавна и съответно публична общинска собственост са и нематериалните активи, данните от които засягат предоставянето на ВиК услуги – информационни системи и регистри за планиране, моделиране, мониторинг, управление и др. на водоснабдителни и канализационни системи, както и информационни системи за фактуриране на потребителите“.

8. Чл.24, ал.4 да се измени, като придобие следното съдържание:

„Чл.24 (4) Кметът на общината членуваща в асоциациите по ВиК, предава обектите по ал. 2 за управление на асоциацията по ВиК по реда на чл. 19, ал. 1“.

9. В чл.27, ал.2 думите „административна област“ да се заменят с „обособена територия“.

10. В чл.28 думите „административна област“ да се заменят с „обособена територия“.

11. В чл.29, ал.1 след края на изречението да се добави текст: „и общинските съвети на съответните общини“

12. В чл.31, ал.1 думите „административна област“ да се заменят с „обособена територия“.

В ал.2 думите „административна област“ да се заменят с „обособена територия“.

13. В чл.32, ал.1 след думата „общините“ да се добавят думите „членуващи в асоциацията по ВиК“.

14. В чл.42, ал.3 думите „Общината предава изградените обекти по ал.1 за управление на асоциацията по ВиК в едномесечен срок от въвеждането им в експлоатация“ да се заменят с „Общината предава изградените обекти по ал.1 за управление на асоциацията по ВиК или съответно на общинския ВиК оператор в едномесечен срок от въвеждането им в експлоатация“.

15. В чл.45, ал.2 след думите „Съответната асоциация по ВиК“ да се дават думите „или общински съвет“.

16. В чл.46 да придобие следния текст: „ВиК операторите осъществяват дейностите по чл. 44, ал.1 въз основа на договор за възлагане по чл.51“

17. В чл.51, ал.1 думите „административна област“ да се заменят с „обособена територия“ и думите „Асоциация по ВиК“ да се заменят с „Асоциация по ВиК или общински съвет“

18. В чл.53, ал.3 думите „Асоциация по ВиК“ да се заменят с „Асоциация по ВиК или общински съвет“.

19. В чл.58 след думите „асоциациите по ВиК“ да се дават думите „или общините“.

20. В чл.82 думите „Асоциациите по ВиК“ да се заменят с „Асоциациите по ВиК или общинските съвети“

21. В чл.83, ал.3 думите „Асоциацията по ВиК“ да се заменят с „Асоциацията по ВиК или Общински съвет“

22. В чл.98 думите „Асоциацията по ВиК“ да се заменят с „Асоциацията по ВиК или Общински съвет“.

23. В чл.102 след думите „асоциацията по ВиК“ да се дават думите „или общински съвет“.

24. В §5, ал.1 изр. второ след думите „Сключените от тях договори“ да се добавят думите „и договорите сключени от общините“

В §5, ал.2 да отпадат думите „и на общините“.

25. Да отпадне §6 и §9 ал.4 и 5.

26. Предложение вариант №1 за изменение на §11.

В §11, ал.1 да има следният текст „Сключените до влизането в сила на този закон концесионни договори за възлагане на дейности по управление, поддържане и експлоатация на ВиК системи и предоставяне на ВиК услуги, продължават действието си до прекратяването им.“

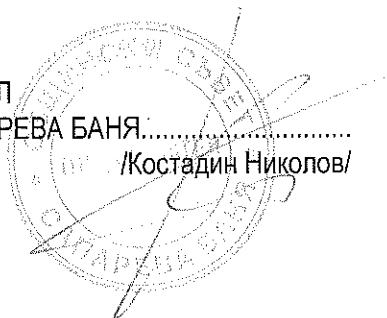
§11, ал.2 да има следния текст: „Функциите на асоциация по ВиК за управлението на ВиК системите и съоръженията, предназначени за водоснабдяването на общини отдала ВиК системите си на концесия, независимо от собствеността и териториите, в които са разположени или през които преминават, се осъществяват от общинските им съвети.“

Предложение вариант №2 за изменение на §11.

В §11, ал.1 да има следният текст „Сключените от общините до влизането в сила на този закон концесионни договори за възлагане на дейности по управление, поддържане и експлоатация на ВиК системи и предоставяне на ВиК услуги, продължават действието си до изтичане на срока им. Функциите на асоциация по ВиК за управлението на ВиК системите и съоръженията, предназначени за водоснабдяването на общини отдала ВиК системите си на концесия, независимо от собствеността и териториите, в които са разположени или през които преминават, се осъществяват от общинските им съвети, като в този случай се допуска обособена територия на територията на съответната община“.

ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА ОБС САПАРЕВА БАНЯ.....

/Костадин Николов/

МОТИВИ

Към предложение за предложение за промени при разглеждането на второ четене в Народното събрание на Република България на Проект на Закон за водоснабдяването и канализацията със сигнатура 51-502-01-38, дата на постъпване в НС 25.07.2025г., приет на първо четене от НС на 22.10.2025г.;

На 22.10.2025г. Народното събрание на Република България прие на първо четене Закон за водоснабдяването и канализацията със сигнатура 51-502-01-38, дата на постъпване в НС 25.07.2025г.

Целта на законопроекта е обединяване на всички обществени отношения, свързани със собствеността, изграждането, управлението и контрола на ВиК системите и съоръженията.

Приемането на законопроекта не само няма да постигне посочените в мотивите към него цели, но същият ще доведе до приемане на нормативна уредба, противоречаща на основни конституционни принципи, ще задълбочи проблемите във ВиК сектора, ще доведе до социална несправедливост и напрежение.

Предвидената в законопроекта уредба е в противоречие с конституционните принципи за собственост и местно самоуправление.

Проектът съдържа задължение за предаване на ВиК системите и съоръженията — общинска собственост на Асоциацията по ВиК, която да ги предаде за стопанисване и експлоатация на избрания ВиК оператор на обособената територия и по този начин ликвидиране на общинските ВиК дружества, в това число и „ВиК Паничище“ ЕООД, гр.Сапарева баня.

В законопроекта е предвиден задължителен начин на разпореждане със собственост, без да се зачита правото на собственост на собственика — общините, което по характера си е абсолютно право, гарантирано от Конституцията на Република България (КРБ). В този смисъл, съгласно чл. 17 от КРБ, правото на собственост се гарантира и защитава от закона, а съгласно чл. 140 от КРБ Общината има право на своя собственост, която използва в интерес на териториалната общност.

Предвидените в законопроекта задължителни разпореждания с имущество, собственост на общините, без да се отчете желанието на собственика и интереса на жителите на общината, е противоконституционно. Жителите на общините, имат право да определят чрез органите на местното самоуправление, начина, по който да се използва публичната общинска собственост, което право им се отнема с разпоредбите на този законопроект.

Една от основите на демократичното общество е правото на гражданите да участват в управлението, което се извършва чрез избраните от тях органи на местно самоуправление — този принцип е възприет от демократичните правови държави.

С оглед посоченото, общинската собственост следва да бъде управлявана в съответствие с решенията на органите на местното самоуправление в интерес на местното население, което представляваме. Тези принципи са категорично признати от Конституцията и всяко противоречие с тях ще се счита за противоконституционно.

Разглежданите разпоредби противоречат и на основополагащия принцип на Закона за местното самоуправление и местната администрация, съгласно който местното самоуправление се изразява в правото и реалната възможност на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение, които законът е предоставил в тяхна компетентност в сферата на общинското имущество и

общинските предприятия.

Предвид посоченото, законопроектът не следва да бъде приет в предложения вид, а следва да бъде изменен и приведен в съответствие с изискванията на Закона за нормативните актове, нормите на Конституцията и нуждите на обществото, без да се нарушават демократичните принципи за неприкосновеност на собствеността и местното самоуправление.

С промените от 2009 г. въведени съгласно Закона за водите се създадоха обособени територии, съвпадащи с териториите, на които действат съществуващите ВиК оператори. Създадоха се ВиК Асоциации, в които участва представител на държавата и на съответните общини. Запазиха се общинските ВиК оператори, като беше вменено на общинските съвети да изпълняват ролята на Асоциация. Вместо това, в публикувания проект за ЗВиК се предлагат промени в насока на въвеждане на нови понятия за обособена територия и закриване на общинските ВиК дружества. Становищата и предложенията направени от Общински съвет - Сапарева баня и Общинска администрация Сапарева баня, при обществените обсъждания, проведени в периода от 11.04.2023 г. до 11.05.2023 г. и от 10.06.2024г. до 10.07.2024г. са отхвърлени без почти никаква мотивация за това.

Принудителното окрупняване на общинските ВиК оператори накърнява правото на собственост на общините и лишава компетентния орган - общинския съвет, от възможността пряко да упражнява своите правомощия в тази толкова приоритетна за местните власти сфера, която засяга живота, здравето и социално-битовите нужди на цялото население. Окрупняването противоречи на конституционния принцип за неприкосновеност на собствеността, в т.ч. на общинската собственост - чл.17 от Конституцията на Р България (КРБ). Принудителното закриване на дадено общинско дружество без волята на собственика (общинските съвети) противоречи на принципа за свободната стопанска инициатива - чл. 19, ал. 2 от КРБ. Част от предложенията нарушават и други текстове от Конституцията, като чл. 136 за правото на самоуправление и чл. 137 за правото на свободно сдружаване. В обобщение може да се посочи, че при евентуално оспорване на закона пред Конституционния съд, има сериозни основания за обявяване на редица предлагани текстове за противоконституционни. Независимо от факта, че водоснабдителните и канализационни системи и съоръжения остават общинска собственост, с новопредвидените текстове се ограничава правото на Общината да стопанисва и експлоатира същите. Тоест, за Общината остава така наречената гола собственост, върху която няма да могат да се осъществяват права по управление, като и местната администрация няма да може да влияе върху вземането на решения по тяхната експлоатация. Независимо от факта, че Общината е основна административно-териториална единица, която осъществява общото ръководство и контрол върху местните дейности, на практика ще бъде лишена от контрола върху така чувствителният ВиК сектор.

Съгласно чл.20 от ЗМСМА, Общинският съвет определя политиката за изграждане и развитие на общината във връзка с осъществяването на дейностите по чл.17 от същият закон. Разписаното право и реалната възможност на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение, касаещи устройството и развитието на територията на общината и на населените места в нея, благоустрояването и комуналните дейности, опазването на околната среда и рационалното използване на природните ресурси, развитието на спорта, отдиха и туризма /който между прочем е основна и неотменима част от развитието на община Сапарева баня/, се дерогира от новопредвидените текстове на ЗВиК, като без да се отменят права по ЗМСМА, на практика същите не могат да бъдат осъществявани. Тоест, окрупняването лишава общинските органи от право да вземат адекватни решения в областите, посочени в чл.17

ЗМСМА, като им дава право на глас, което право обаче е ограничено, с оглед обема на правата на малка община, като Сапарева баня.

Извън горното, следва да се отбележи, че предвидената възможност за европейско финансиране е нереална. Посочен мотив за приемане на проекта за ЗВиК е Националният план за възстановяване и устойчивост /НПВУ/, раздел Г, Реформа 2: Продължаване на реформата във водния сектор, като за тази реформа, предвидените средства са нула лева!

Реално и на практика, приемането на нов ЗВиК противоречи на Националният план за възстановяване и устойчивост /НПВУ/, раздел Г, Реформа 1, която касае новият регионален подход с пряко въвличане на местните общности в управлението на средствата от европейските фондове и инструменти. Търсените изменения обаче, освен че опосредстват ролята на местните общности, по никакъв начин не допринасят за по пряко участие на същите в развитието на сектора и управлението на средствата.

Промяната в управлението на ВиК сектора в институционално и териториално отношение би трябвало да се мотивира от няколко обстойни анализи, каквито за момента липсват. Без тези проучвания трудно ще се изясни, какво налага държавата да предприеме подобно окрупняване, без да е направено следното:

- оценка на предимствата и недостатъците в осъществената през 2009 г. реформата във ВиК сектора, чрез Закона за водите;
- оценка на реалното състояние на ВиК операторите и ВиК системите във връзка с планираните промени за подобряване на качеството на предлаганите услуги;
- анализ на международното законодателство и оценка на данните свързани с прилагането на различни подходи при управлението на ВиК сектора в други страни. По наша информация преобладават услугите, които се предоставят от общински компании и липсва европейски нормативен документ предвиждащ задължителна консолидация.

Предложението за редуциране броя на „обособените територии“ и механичното формиране на обособени територии, които съвпадат с административните области, съобразно административно-териториалното устройство на страната не отчита реалностите в България. В страната съществуват общински ВиК дружества, които независимо от трудностите съумяват да осигурят условия за устойчиво развитие на сектора, включващ опазване на населението, съхраняване на водата, като природен ресурс и опазване на околната среда. Това са дружества, които са доказали с годините своята ефективност и предлагат на потребители качествени услуги на социално приемлива цена. Анализите показват, че разликата в цената на операторите (цените на малките оператори са средно 40 % по-ниски от тези на областните). Неслучайно едни от големите оператори, стопанисващи скъпи и енергоемки съоръжения и преносна мрежа върху големи територии постоянно са в тежко финансово състояние през последните години.

До сега няма доказателства за връзката между големината на ВиК оператора и неговата финансова ефективност. В същото време в страната са налице около 20 ВиК оператора (държавните и държавно-общинските ВиК оператори), които изцяло функционират на областен принцип. Към момента не е отчетена по – добра ефективност и по - добра оптимизация в работата на тези областни дружества.

Не на последно място с промените се очертава заплащане на нереална цена на услугата за потребителите в обслужваната територия след извършване на окрупняването. За населените места, където има изградени ПСПВ и питейната вода се пречиства преди постъпване в мрежата, няма отделна компонента за услугата пречистване и разходите се поемат и от тези потребители където няма изградена ПСПВ. Това може да породява допълнителни вътрешно-териториални конфликти и демотивация за коректно доплащане на услугата. В заключение предлагаме в закона да се регламентират стандарти за качество на услугата, предоставяна от ВиК операторите, независимо от това каква е тяхната

собственост и териториален обхват. Това ще позволи ефективните общински търговски дружества да продължат да функционират.

Настояваме да се запази съдържанието на съществуващите членове от Закона за водите, като чл. 198а, чл. 198б, чл. 198г и др.

Мотиви по отношение §11, ал. 1, 2 и 3 от проекта за ЗВиК

Считаме, че законопроекта незаконосъобразно и неправомерно дели общините на територията в Република България на Столична община и на останалите общини. Нарушен е основния принцип за равнопоставеност.

Сключените до влизането в сила на този закон концесионни договори за възлагане на дейности по управление, поддържане и експлоатация на ВиК системи и предоставяне на ВиК услуги следва да продължат действието си до прекратяването им, без да е необходимо да бъде изпълнено условието на чл.4 и чл.5, ал.2 от проекта за ЗВиК.

В първоначалния проект на законопроекта през 2020г. - §10 от ПЗР, сключените концесионни договори запазваха действието си до изтичане на съответния срок. По отношение на концесионният договор на Столична община в първоначалния проект на закона през 2020г. не се споменава нищо. В последния вариант публикуван за обсъждане в §11, ал.2 функциите на асоциация по ВиК за управлението на ВиК системите и съоръженията, предназначени за водоснабдяването на Столичната община, независимо от собствеността и териториите, в които са разположени или през които преминават, се осъществяват от общинския съвет на Столичната община. Там ВиК мрежите и съоръженията са предадени на концесионера. Така стоят нещата и при нас. Подобен статут обаче не се дава на Общинския съвет в община Сапарева баня и други общини, ако има такива. Възможността да се направи изключение за Столична община, респективно за „Софийска вода“ АД от общите цели на законопроекта е загадка за нас. Столична община ли е привилегирована като концедент, или концесионера „Софийска вода“ АД? Разбираме, че единственото публично-частно партньорство във ВиК сектора реализирано с концесионния договор на Столична община е с участието и на чуждестранни партньори, и точно затова се правят изключения, потъпквайки и принципа за самоуправление на местните общности, и децентрализацията. При такава ситуация, ние като община, като общински съвет и граждани се чувстваме неравнопоставени със Столична община и „чужденците“. Нещо повече, подозираме, че моделът на Столична община в бъдеще може да бъде приложен в цялата страна, по начина по който и сега се предлага законопроекта за ВиК.

Мотиви по отношение §9, ал. 4 от ПЗР от проекта за ЗВиК

Съгласно §9, ал. 4 от ПЗР от проекта за ЗВиК договорите с ВиК оператори, които са сключени от кмет на община по реда на отменената глава 11 „а“ от Закона за водите се прекратяват по право след изтичане на 3 месеца от влизането в сила на този закон. Предоставените за експлоатация ВиК системи и цялата документация, свързана със стопанисването, поддръжката и експлоатацията им и с предоставянето на ВиК услуги на потребителите се предават на общината, която ги предоставя на асоциацията по ВиК за обособената територия по § 6 в тримесечен срок от влизането в сила на този закон.

В законопроекта е предвиден задължителен начин на разпореждане със собственост, без да се зачита правото на собственост на собственика — общините, което по характера си е абсолютно право, гарантирано от Конституцията на Република България (КРБ). В този смисъл, съгласно чл. 17 от КРБ, правото на собственост се гарантира и защитава от закона, а съгласно чл. 140 от КРБ Общината има право на своя собственост, която използва в интерес на териториалната общност.

Предвидените в Законопроекта задължителни разпореждания с имущество, собственост на общините, без да се отчете желанието на собственика и интереса на жителите на общината, е противоконституционно. Жителите на общините, имат право да определят чрез органите на местното самоуправление, начина, по който да се използва публичната общинска собственост, което право им се отнема с разпоредбите на този Законопроект.

Една от основите на демократичното общество е правото на гражданите да участват в управлението, което се извършва чрез избраните от тях органи на местно самоуправление — този принцип е възприет от демократичните правови държави.

С оглед посоченото, общинската собственост следва да бъде управлявана в съответствие с решенията на органите на местното самоуправление в интерес на местното население, което представляваме. Тези принципи са категорично признати от Конституцията и всяко противоречие с тях ще се счита за противоконституционно.

Разглежданите разпоредби противоречат и на основополагащия принцип на Закона за местното самоуправление и местната администрация, съгласно който местното самоуправление се изразява в правото и реалната възможност на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение, които законът е предоставил в тяхна компетентност в сферата на общинското имущество и общинските предприятия.

Предвид посоченото, Законопроектът не следва да бъде приет в предложения вид, а следва да бъде изменен и приведен в съответствие с изискванията на Закона за нормативните актове, нормите на Конституцията и нуждите на обществото, без да се нарушават демократичните принципи за неприкосновеност на собствеността и местното самоуправление.

В чл. 4 от проекта на ЗВиК се предвижда в границата на една обособена територия /територията на страната за целите на управлението, планирането, изграждането и експлоатацията на ВиК системите и за предоставянето на ВиК услугите се разделя на обособени територии, които съвпадат с административните области, съобразно административно-териториалното устройство на страната/, само един ВиК оператор да може да осъществява дейностите по стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите, публична общинска и/или публична държавна собственост, и предоставяне на ВиК услуги с ВиК инфраструктура, публична общинска и/или публична държавна собственост.

С предложената разпоредба обаче фокусът на посочената по-горе цел се измества и изцяло се променя действащата нормативна уредба, като се предлага консолидиране на ВиК операторите, чрез задължително окрупняване на обособените територии. Считаме, че с тази разпоредба се нарушават действащото европейско и национално законодателство, както и основни демократични принципи. Съгласно Европейската харта за местно самоуправление от 15.10.1985г. органите на местното самоуправление са една от главните основи на всяко демократично устройство и правото на гражданите да участват в управлението на обществените дела е един от демократичните принципи, възприети от всички държави - членки на Съвета на Европа. С предложения текст се нарушават освен цитираните по-горе текстове и чл. 3 от ЕХМС, който определя местното самоуправление като право и реалната възможност за местните общности да регулират и да управляват в рамките на закона, на тяхна отговорност и в интерес на тяхното население, съществена част от обществените дела. Разпоредбата на чл. 4 от проекта на ЗВиК противоречи и на чл. 17, ал. 1, т. 1 от Закона за местното самоуправление и местната администрация - „Чл. 17. (1) Местното самоуправление се изразява в правото и реалната възможност на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение,

които законът е предоставил в тяхна компетентност в сферата на: 1. Общинското имущество, общинските предприятия, общинските финанси, данъци и такси, общинската администрация.

Предложената разпоредба не предполага получаване на съгласие от съответната община, а директно поставя същата, както и нейните жители, в ситуация, в която нямат право на избор кой ВиК оператор да осъществява дейностите по стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите, публична общинска собственост, и предоставяне на ВиК услуги с ВиК инфраструктура, публична общинска собственост на територията на дадена община.

Не на последно място, няма мотиви, нито правно основание какво налага това задължително окрупняване на обособените територии. Не е налице нормативен текст, нито в българското, нито в европейското право, който да задължава общините да се присъединяват към една Асоциация по ВиК на територията на една област, както и липса на нормативен текст, съгласно който ВиК операторите следва да се консолидират.

Считаме за неоснователни твърденията в публичното пространство за загуба на големи финансови инвестиции в обособените територии на неконсолидираните Асоциации по ВиК, поради неприсъединяване на общини, като нашата, към големите Асоциации по ВиК. Възможно е настоящата Оперативна програма „Околна среда и води“ за програмния период 2020-2024 г. и Националният план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) да е договорена при условие за финансиране изграждането и подмяната на ВиК инфраструктура на обособени територии само с една Асоциация по ВиК, съответно един действащ на територията ВиК оператор, но този факт не води автоматично до отхвърляне на финансирането на останалите оператори чрез други финансови механизми.

С приемането на разпоредбата на чл. 4 от проекта на ЗВиК за общината, общинското ВиК дружество и местното население ще настъпят необратими негативни последици - значително поскъпване на ВиК услугите предоставяни в общината, неминуемо съкращаване на персонал или ликвидиране на местното ВиК дружество, както и съществени финансови загуби за Община Сапарева баня.

С приемането на разпоредбата на чл.4 от проекта на ЗВиК се създават монополи действащи на териториален принцип, което е противоконституционно, тъй като монополи могат да се създават само с конституцията /чл.18, ал.4/.

Преди да бъде приет новия закон, съдържащ съществени изменения в подхода на управление, както и предлаганото поредно централизиране в сектора е необходимо той да бъде обсъден на широк обществен форум с участието на държавните органи, отговорни за управлението на водния сектор в страната, на местните власти и на ВиК операторите.

С предложените промени ще се избегне нарушаването на чл.18, ал.4 от Конституцията, ще се премахне неравнопоставеността между Столична община и останалите общини и ще се даде възможност концесионните договори за водоползване сключени от Столична община и др. да запазят своето действие до тяхното изтичане. Ще се даде възможност на Общинските съвети и на Общинските администрации да осъществяват контрол на водоползването на обособената територия за която те отговарят, т.е. ще се запази принципа на самоуправление относно водоползването на съответните обособени територии. Общинските им съвети ще изпълняват функцията на ВиК асоциация.

Костадин Николов

/Председател на ОбС Сапарева баня/

